

Oppitunti-/työpaja-aiheita alakouluille

Kohti Zero Waste -koulua -toimintamalli

Kohti Zero Waste -koulua -oppituntien/työpajojen tarkoituksena on virittää oppilaat ja opettajat Zero Waste -aiheeseen, minkä jälkeen on helppoa lähteä tavoittelemaan jätteettömämpää koulua ja kestävämpää toimintatapaa.

Mitä jätteille tapahtuu lajittelun jälkeen?

Tutkikaa ja ottakaa selvää, mihin eri jätejakeet (sekajäte, biojäte, metalli, lasi, kartonki, paperi, jne.) menevät ja mitä niistä tehdään. Esimerkiksi metalli menee kierrätykseen ja siitä tehdään uusia metallituotteita.

- Oman alueen osalta tiedot löytyvät yleensä verkosta tai haastattelemalla asiantuntijoita (vinkkejä löytyy materiaalien yhteistyötahoista).
- Luokan voi jakaa ryhmiin ja antaa aina yhdelle ryhmälle yhden jätejakeen, jonka tiedot he selvittävät.
- Tieto motivoi! Kun tiedät, mitä jätteille tapahtuu, kierrättäminen tuntuu järkevältä.
- Tehkää tutkimustyöstä ja sen tuloksista koulun seinälle julisteet, jotta kaikki voivat tutustua tuloksiin.
- Vinkki! Katsokaa Yle Areenasta dokumentti ["Minne jätteet menevät?"](#)

Kierrätykseen ja kiertotalouteen tutustuminen

Tutustukaa kiertotalouteen ja miettikää, mitä kaikkea ja miten koulussa voidaan kierrättää.

- [Selviytyjän opas](#) – Miten jokainen voi auttaa maapalloa pienillä teoilla.
- Kalusteiden ja tarvikkeiden kierrätys: [Kalusteiden kierrättäminen kaupungin yksiköiden välillä vähentää tarvetta ostaa uusia](#)

Turhakenäyttely

Järjestäkää turhakenäyttely jossakin koulun yhteisessä tilassa.

- Tuodaan kotoa jokin turha tavara näyttelyyn (turhake = jotakin turhaa, hyödytöntä, käsittämätöntä tai häiritsevää. Sillä on myös haitallisia ympäristövaikutuksia.)
 - Selvittäkää kotona, miksi tavara on turhake juuri teille?
- Keskustelkaa ryhmissä, miten tällaisia turhakkeita ei tulisi ostettua, annettua lahjaksi tai saatua.
- Kootkaa vastaukset tavarakohtaisesti näyttelyyn esille.
- Kaikki luokat käyvät tutustumassa näyttelyyn.
- Askarrelkaa lopuksi oma lahjakortti kierrätysmateriaaleista, jossa annetaan lahjaksi "ei aineellinen lahja" (vinkkejä löytyy materiaalien linkeistä). Lahja voidaan tehdä: syntymä- tai nimipäiväksi, ystävänpäiväksi, äitien- tai isänpäiväksi, joululahjaksi jne.

Millainen kuluttaja olet?

- [Millainen kuluttaja olet -testi](#)
- Tehkää omasta kulutustavasta runo, kirjoitus, sarjakuva tai räppi.

Mitä Zero Waste tarkoittaa?

Tutkikaa mitä Zero Waste on? Lisäksi pohtikaa, miten siihen päästään?

- Etsikää tietoa Zero Waste -elämäntavasta esim. netin kautta.
- Ideoikaa sitten itse tekoja, joilla päästään kohti Zero Waste -koulua.

Mitä Zero Waste passi tarkoittaa?

Ottakaa käyttöön Zero Waste -koulupassi.

- Passin tarkoituksena on viedä Zero Waste -ajattelua, keskustelua aiheesta ja tekoja myös koteihin.
- Passi löytyy valmiista materiaaleista.
- Tulostakaa passi kaksipuoleisena. Kun oppilas vie passin kotiin, se muistuttaa konkreettisella olemassaolollaan kartoituksen tekemisestä.
- Kartoittakaa passin avulla projektin alussa, miten oppilaat toimivat kotona ja kootkaa luokan vastauksista tilasto (oppilaat voivat koota sen opettajan johdolla) ja lisäksi koko koulun vastauksista tilasto (opettaja kokoaa).
- Tehkää kartoitus passin avulla uudelleen esim. puolen vuoden päästä.
- Kootkaa luokan ja koko koulun vastauksista jälleen tilastot.
- Näin saatte tietoa, miten projekti on vaikuttanut kodissa tapahtuvaan toimintaan, onko se muuttunut jotenkin, jos on, niin miten?